

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Szin

Szin

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Edelényi járás

Szervezet neve: Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány

Dátum: 2022. május

 A regional map of the Edelényi járás area in Borsod-Abaúj-Zemplén county. A red pin marks the location of Szin. The map shows major roads, rivers, and surrounding settlements like Torna, Homoköskő, and Sárospatak.	<p>Terület: 18,1 Lakónépesség: 834 Jogállás: község Járás: Edelényi Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
 A detailed settlement map of Szin. The map shows individual buildings and plots, with some areas highlighted in orange and red. It includes a scale bar and contour lines.	 A topographic map of Szin showing the settlement's location relative to the surrounding terrain. The map features contour lines and a scale bar. The settlement area is outlined in black.
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Szin	
Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Járás	Edelényi	
Programba vonás köre	3	
Szervezet neve	Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány	
Lakosságszám (2021)	834	780
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	106%	
15 év alattiak aránya (2021)	28,7%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	99%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	13%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	95%	
Lakásszám (2011)	252	
Üres lakások száma (2011)	29	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	371	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	88	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	371	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	141	
Lakások száma (2019)	243	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	106	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	118	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	229	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	53	
WC nélküli lakások száma (2011)	108	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	0	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,4	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	541941 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	95%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	4000000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	10	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	8	

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

Térség pozíciója

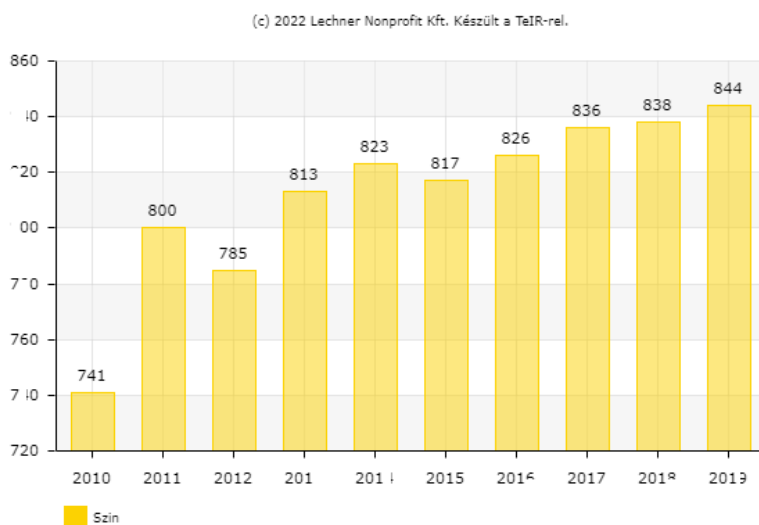
Szin község Borsod- Abaúj- Zemplén Megyében, az Edelényi járásban, a Jósvapatak mentén fekszik, az Aggteleki-karszt délkeleti részén, Aggtelektől 15 kilométerre.

A településnek három lakott külterülete volt, a Felsőmalom, az Alsómalom és a Szelcepuszta.

A falu határában folyó Jósva patak bő vízhozama és állandó jellege lehetővé tette a víz energiájának hasznosítását.

Társadalmi szerkezet

Lakosságszám a 2021-es KSH adatok alapján 834 fő. 15 év alattiak aránya 28,7%; 60 éves és idősebbek aránya 13 %. A 2012-es adatokhoz képest az előbbi adat 95%, az utóbbi 99%-os enyhe csökkenést mutat.

Szin	2017	2018	2019	2020	2021
Állandó népesség (dec. 31.) (fő)	841	847	848	823	830
Állandó népesség; 0-2 évesek (dec. 31.) (fő)	47	53	58	54	63
Állandó népesség; 18-59 éves férfiak (dec. 31.) (fő)	241	239	233	222	225
Állandó népességből a 18-59 éves nők aránya (százalék)	25,2	25,4	24,2	24,2	23,9
Állandó népesség; 60-64 éves nők (dec. 31.) (fő)	8	8	17	14	16
Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)	-2,4	-9,6	-6	-17,9	
Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)	14,4	12	13,1	6	

Forrás: teir.hu

Közlekedés

Minden család legalább egy autóval rendelkezik.

Minimális az a réteg, akinek a tömegközlekedést kell igénybe vennie.

A településen élő családok nagyrésze az Edelényben található Penny Marketet preferálja, ha vásárlásról van szó.

Illetve átjárnak Szendrőbe és Szögligetre.

A hónap végén megfigyelhető, hogy lecsökken az autós forgalom a településen.

Az a településen dolgozó szakemberek tapasztalata az, hogy a közfoglalkoztatásban dolgozók is autóval viszik el a gyermekeiket az óvodába és iskolába.

A települést a 27-es főútról becsatlakozó 2603-as útról lehet megközelíteni Perkupa vagy Bódvaszilás felől, illetve ugyan ezen az úton Szögliget vagy Szinpetri irányából.

A legközelebbi város Edelény, ami 29 km-re található, Miskolc pedig 50 kilométerre található.

Bár Szin közel fekszik a magyar-szlovák államhatárhoz, közigazgatási területének nincs határszakasza, mert a magyar oldala az Aggteleki-karsztnak ezen a vidékén részben Aggtelekhez, részben Szögligetnek tartozik.

A Tornanádaska- Miskolc vasútvonal Szin határában húzódik.

A vasútállomás 3 km-re található a település központjától, de neve nagyon megtévesztő, hiszen Aggtelek-Jósvafő néven szerepel, pedig mindkét településtől több mint 10 km távolságra fekszik.

A Szinen áthaladó autóbuszok egy része a vasútállomásra megy, de Miskolc közvetlen buszjáratokkal is elérhető.

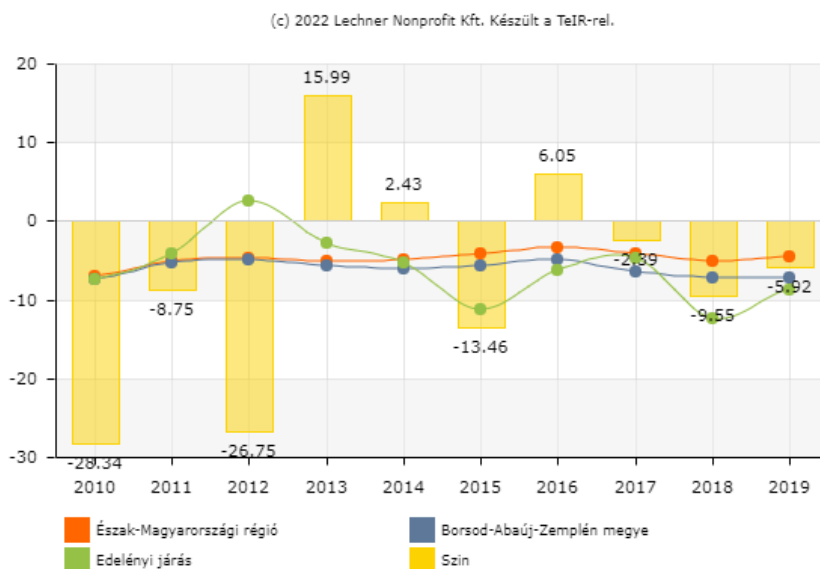
Vasúton 9 járatot indítanak ebbe az irányba, de sajnos a járatok egy része nincs összehangolva a buszjáratokkal, illetve az 50 km távolságot ideális esetben is csak 2 óra alatt lehet megtenni, néha több átszállással.

A Bosch üzemben dolgozókat különjárat szállítja az üzembe, azonban a többi, nem helyben dolgozó ember kénytelen saját autót használni a munkába jutáshoz.

Vándorlás:

Vándorlás: az elköltözők több esetben az 56km-re lévő Miskolcot célozták meg.
Ennek oka vagy a munkahely, vagy a párválasztás volt.

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Térségi munkalehetőségek

Annak ellenére, hogy sok vállalkozás van bejelentve a községben (mert nem kell iparűzési adód fizetniük), de ténylegesen a legtöbb nincs jelen.

A településen nincsenek nagy munkáltatók, azonban az önkormányzat, az óvoda, az általános iskola, a boltok, az erdészet és néhány vállalkozó biztosít munkalehetőséget helyben is.

Legnagyobb munkáltató az önkormányzat a közfoglalkoztatásnak köszönhetően.

Az **Aggteleki Nemzeti Parkban kevesen tudnak elhelyezkedni**, mert végzettség specifikus állásokra lehet csak pályázni. Néhányan eljárnak a szomszédos községekbe, Szlovákiába.

A lakosság döntő többségének nincs szakmai végzettsége, egyébként is jellemző az alacsony iskolázottság. Ennek leküzdése érdekében az önkormányzat rendszeresen szervez különböző tanfolyamokat.

A Robert Bosch Kft.-nél kb. 20 fő dolgozik. A céges busz segíti a bejutást.

Van, akit a munkavállalásnál csak a hitelfelvétel ösztönöz és a kötelező 6 hónap után felmondanak.

A településen jelenleg 146 fő dolgozik közfoglalkoztatásban.

Helyi mikrovállalkozás: Karsztfa-Trans Kft. 10 főt foglalkoztat, ebből 6 helyi munkavállalónak biztosítanak munkalehetőséget, segédmunkás munkakörben.

Az utóbbi időben népszerű lett a Hollandiában való elhelyezkedés. Főként kertészetekben dolgoznak.

Arról számoltak be a jelenlét ponton dolgozók, hogy a Munkaügyi Központ által szervezett oktatások során szerzett képesítéseket nem tudják hasznosítani a lakosok, ugyan is **a Munkaügyi Központ nem fogadja el a saját képzéseit végzettségként.**

Elérhető szolgáltatások:

A védőnői szolgálatot közel 40 éve ugyanaz a hölgy végzi. Szin mellett Szinpetriben is.

A házi orvosra nagyon sokan panaszkodnak, mert túlterheltsége miatt (sok más településen is ő az orvos), nem fordít elég figyelmet a betegekre.

A körzeti orvosi rendelőben 3 alkalommal van orvosi rendelés és heti két alkalommal fiókgyógyszertár működik.

A községben a védőnő és az egészségügyi asszisztens minden munkanapon megtalálható, fogorvos Szögligeten, gyermekorvos csak Miskolcon érhető el a lakosság számára.

A faluban található postahivatal, mely a hét minden munkanapján üzemel, egy kihelyezett konténerben. Ugyanis a posta épülete a már említett 2019-es viharban megrongálódott, a tetőt a szél és jég megbontotta, de a kijavításához a mai napig nem kezdtek hozzá.

A településen több élelmiszerbolt és zöldség- gyümölcsárús működik, de található egy italbolt és egy nemzeti dohánybolt is.

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat Bódvaszilason található, Szinben heti 2 órában segíti a helyieket.

A községben nincs bölcsőde vagy biztos kezdet gyerekház.

Az Óvoda a település Perkupa felőli végén, a főút mellett található, így a falu másik végéről érkezőknek ez minden nap 15-20 perc sétát jelent.

A már többször felújított, kibővített nagyon szép és tágas óvoda a helyieken túl a szomszéd faluból ide járókat is be tudja fogadni.

Nyitvatartási ideje: 7.30-16.00 óráig, fenntartója az önkormányzat. 75 férőhelyes óvodába jelenleg 49 gyermek jár. Az idejáró gyerekek 99%-a roma származású.

Szinben a falu közepén található a nyolcosztályos Általános Iskola, fenntartója a Kazincbarcikai Tankerületi Központ.

Az 1950-es években, amikor felépítették 4 osztályteremmel indult az oktatás. Az iskola 300 férőhelyes, jelenleg 126 gyerek jár ide iskolába, ebből 7 tanuló bejáró a szomszédos Szinpetriből.

A településen élő iskoláskorú gyerekek közül megközelítőleg 15 gyerek jár Szögligetre vagy Aggtelekre, vállalva a mindennapi ingázást.

A helyi iskola jól felszerelt, a pedagógusokkal is elégedettek az itt élők. Azonban az idejaro közösség miatt, döntenek úgy a szülők, hogy egy másik intézményt választanak gyermekeik számára. A szini iskolában a magatartási problémák miatt nehéz lekoordinálni egy tanórát.

Önkormányzati fejlesztések

A pályázati lehetőségeknek köszönhetően több fejlesztés is történt a faluban.

Többszöri felújítás történt az óvodában, az orvosi rendelőben, megújult a polgármesteri hivatal, a művelődési ház, a szolgálati lakás, a ravatalozó, a kül- és beltéri utak.

A község minden utcája aszfaltozott és a járdákat is felújították, valamint a főút mentén egy bicikli út ki van alakítva, melynek további fejlesztését tervezik.

Elkészült a csapadék és vízhálózat és árvízvédelem, hídfelújítás valamint folyamatos a közterületek karbantartása, melyhez eszközöket is pályázott a hivatal

2014-2020 időszak Operatív programok:

Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)
Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)
Terület és Településfejlesztési OP (TOP)
Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)
Környezet és Energetikai Hatékonyság OP (KEHOP)
Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)
Koordinációs OP (KOP)
„Vidékfejlesztés, halászat” OP

Forrás:HEP

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel;

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- billegő település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya egyharmadnál magasabb, de kevesebb, mint a település lakosságának fele. A magasabb státuszú háztartások elköltöznek a településről. A település lakossága jellemzően enyhén csökken

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

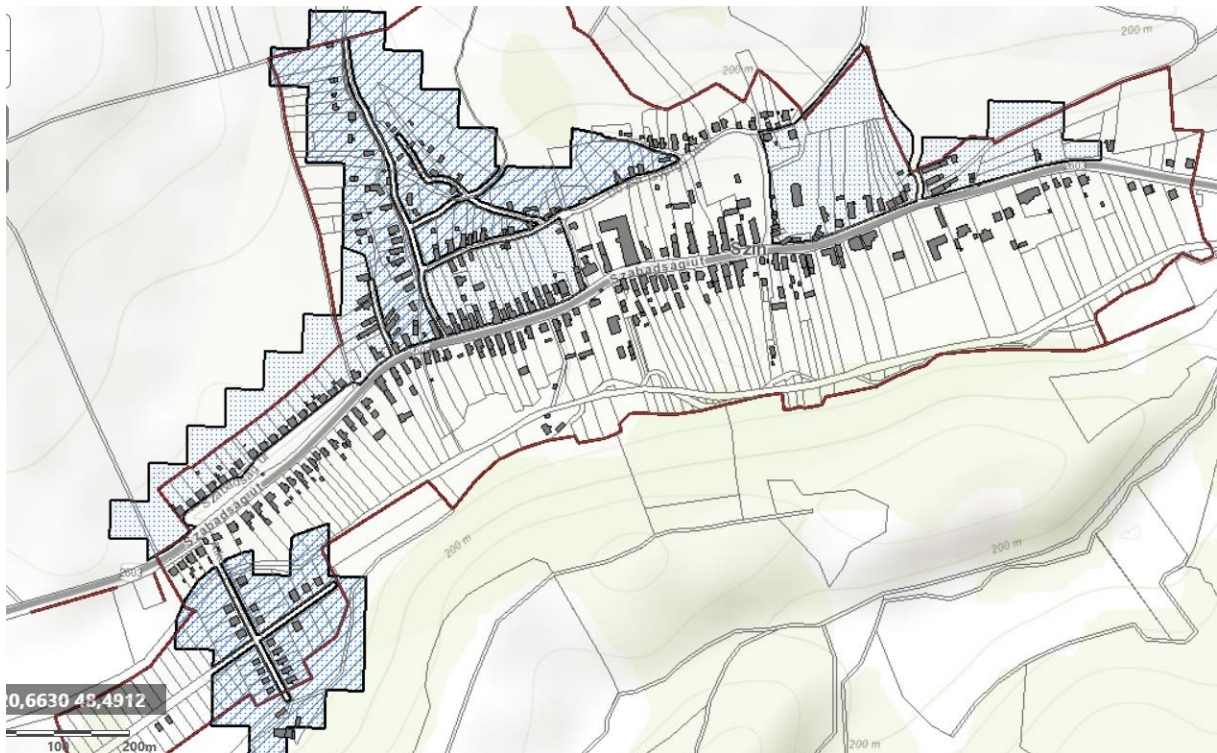
A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közműinfrastruktúra állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészben vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszthető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

A Magyar Református Szeretetszolgálat települési szociális diagnózisa alapján a településen a KSH adatai alapján 252 lakás található és 2015- től nem épült új ház a községben.

A 2019-es KSH adat alapján a lakások száma 249.

A település Szinpetri felé eső végén van egy körülbelül 20 lakásos terület, ami a rendszerváltás után épült, az úgynevezett csökkent értékű lakásokban, melynek többsége komfort nélküli, vagy félkomfortos, kizárólag roma családok élnek, de ez a terület hivatalosan nincs szegregátumnak nyilvánítva.

A Lechner Tudásközpont diagnózisa alapján 2 szegregátum van jelölve, az egyik a Szabadság úttól D-re, valamint a másikat (Szabadság út- Dózsa György út mentén) körbeveszi egy szegregációval veszélyeztetett terület, illetve a Szabadság út K-i részén is található egy egybefüggő szegregációval veszélyeztetett terület.

Lakásszám a szegregátumban (2011) 88, Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011) 141. Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011) 371.

A jelenlétponton dolgozók két utcát jelöltek meg, ahol a családok nehezebb körülmények között élnek: a Malom és az Alkotmány utca.

Az ittlévő ingatlanok tipikus „CS”-s lakások.

A két utca elhelyezkedése szegregáltan helyezkedik el a település többi részétől, egy patak választja el a település központjától ezt a részt.

Az itt élők nagyrésze közfoglalkoztatásban dolgozik. Az ingatlanok zöme saját tulajdon, vagy a fiatal párok anyagi nehézségeik miatt maradnak a szülői házban.

A jelenlétponton dolgozók tapasztalata az, hogy akik elhelyezkedtek a nyílt munkaerőpiacon, kitörnek innen és beköltöznek a faluba.

A kertművelés megfigyelhető ezen a területen is.

Település infrastruktúrája

A településen ki van építve az ivóvíz és a csatornahálózat, valamint a vezetékes gáz, azonban nem minden utcában volt igény arra, hogy oda is felvigyék, ezért többnyire csak a főutcán lakók számára elérhető. Megfelelő számú igénylés esetén azonban a polgármesteri hivatal nem zárkózik el a további fejlesztéstől. Az ingatlanok 42 %-ba (108 lakás) van bevezetve az ivóvíz (ÉRV Zrt-től kikért adat) és 91 lakás van rácsatlakozva a szennyvízhálózatra, vezetékes gáz a házak 25%-ban, áramszolgáltatás 99% -ban elérhető. Olvasható a település szociális diagnózisában.

Lakások száma (2019)	243
Közüemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	106
Közcatornába bekötött lakások száma (2019)	118
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	229
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	53
WC nélküli lakások száma (2011)	108

Lakásállomány (Forrás: teir.hu)

Szín	2019	2020	2021
Lakásállomány (db)	252	252	252
Közcatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	46,8	35,7	
Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	42,1	42,1	
Egy és két szobás lakások aránya (százalék)	54	54	54
Épített lakások (üdülők nélkül) (db)	0	0	0
Az év folyamán épített lakás, 1000 lakásra (db)	0	0	0

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- a szegregátum a fő településtesttől távolabb, elkülönült településrészként helyezkedik el;

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

EFOP telepprogram nem valósult meg a településen.

A fejezet fő következtetései

A fejezet célja, hogy feltárja a lakhatási szegénység enyhítését célzó fejlesztésekkel kapcsolatos tapasztalatokat elsősorban a település vezetés oldaláról, mivel ezek a tapasztalatok alapvetően meghatározhatják, hogy az önkormányzat hogyan áll hozzá a jövőbeli hasonló célú fejlesztésekhez. Fontos lehet rávilágítani arra, hogy a pozitív vagy negatív tapasztalatok mögött milyen okok állhattak.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

Akik motiváltak voltak már elhagyták a település leszakadt részét. Feszültséget szülne, konfliktusforrás lenne a szociális bérlakás program.

Azonban nem jelentene problémát a településen belüli mobilizáció.

Nagy segítséget nyújtana a településen élő hölgyek számára, ha helyben teremtődne munkahely. Korábban működött itt egy varroda. A kisgyermekes édesanyák számára ez egy nagyszerű lehetőség lenne. A FETE program így az egész település számára nyújtana lehetőséget a fejlődésre, a konfliktus kialakulásának valószínűsége csökkenne.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztésekkel szemben erős fenntartásai vannak mivel eredendően konfliktusforrást lát benne, de ha kontrollálhatja, hogy hol és kik számára valósul meg, illetve a település egésze számára is látja az előnyét, akkor esetleg érdekeltté tehető benne;

2 A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idénymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

Szin Borsod-Abaúj-Zemplén megye Edelenyi járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022 01 - 06. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	12	64	112	148	159	148	141	142	130	123
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	12	11	16	16	16	12	2	4	3	2
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	51	50	1	1	-	-	-	-	-	-
-- Mezőgazdaság	34	34	1	0	-	-	-	-	-	-
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-- Szociális jellegű program	17	16	-	1	-	-	-	-	-	-
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	76	125	130	165	175	160	143	145	132	125
Közfoglalkoztatási mutató	15,79%	25,13%	25,65%	32,12%	33,56%	30,11%	26,29%	26,87%	24,97%	23,80%
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	47	34	37	39	25	17	24	29	21	25
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon	4	4	11	4	9	9	10	10	18	20
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon	57	36	23	23	16	22	25	11	17	18
Regisztrált álláskereső száma zárónapon	107	74	71	65	49	49	58	50	56	62
-- Ebből tartós álláskereső	38	18	11	8	4	7	13	12	14	21
Nyilvántartott álláskereső relatív mutatója	22,31%	14,84%	14,14%	12,63%	9,50%	9,15%	10,76%	9,32%	10,60%	11,76%
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	480	498	505	514	520	531	543	541	530	527
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%	
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+	

Szociális problémák:

A dohányzás és az alkoholfogyasztás néhány családnál súlyos problémát okoz, hiszen a családfő gyakran elhanyagolja a jövedelmet, így a gyermekek hiányt szenvednek a szükségleteikben.

A gyermekek körében, már kisgyermek korban is gondot okoz az energiaital fogyasztás, sajnos sem a gyerekek, sem a szülők nincsenek tisztában az egészségre káros hatásával.

Új problémaként jelent meg a településen a drogfogyasztás és az agresszió.

Szendrő (16km-re lévő település) jól ellátott település az illegális szereket illetően.

A két település lakói jól ismerik egymást, így a különböző illegális szerek könnyedén terjednek.

További nehézséget jelent az itt élők számára, hogy a felhalmozott tartozások miatt, a fizetésük nagyrésze levonásra kerül.

Ezek az adósságok nem fizetett áruhitelből (TV, telefonkészülék) valamint be nem fizetett telefonszámlákból halmozódtak föl.

Valamint az uzsora is erősen jelen van a településen. (kamatos pénz)

Az uzsorát elkövetőkkel szemben már több feljelentés történt, azonban, ha tanúskodásra kerül a sor, már nem merik a kockázatot vállalni az itt élők. Illetve nehezen szabadulnak ki a kölcsönkérés rendszeréből.

A hitelfelvétel során is kihasználják az itt lakókat. Akár egy babaváró esetében. Miután a hitelt megkapta a család, az ingatlan az uzsorás birtokába kerül.

Az idősebb korosztály 40-50 évesek esetében az iskolai végzettség nem éri el a 8.osztályos végzettséget.

A védőnőnek mindezidáig nem voltak problémás eseteiben (nem volt- koraszülés, -alultáplált gyermek), azonban a közelmúltban megnövekedtek azon esetszámok, ahol az édesanyák nem jelennek meg a kötelező védőoltáson, többször kell őket felszólítani. Nem fogadják meg a tanácsokat.

Két család esetében indult meg a védelembe vételi eljárás iskolai hiányzások és elhanyagolás kapcsán. Az elhanyagolással érintett család esetében anyuka alkoholproblémákkal küzd.

A fejezet következtetései

Családtípus: 270 család	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	3 Fiatalok párok, akik nem tudnak függetlenedni szüleiktől. Alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, nincs megfelelő pénzügyi tudatosság.
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	217
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	50 Itt mindkét szülő dolgozik. Apuka Bosch, anyuka közfoglalkoztatott

3 A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlés, uzsora bérlés, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós

helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

Lakásszám (2011)	252
Üres lakások száma (2011)	29
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	371
Lakásszám a szegregátumban (2011)	88
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	371
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	141

A környéken nyíló bányák és iparosodó városok tömegével vonzották a környékbeli munkásokat, ami biztosította a megélhetésüket, így a 60- as, 70- es évekre a mezőgazdasági tevékenység másodlagos lesz.

A gazdaság fellendülése a település modernizációját és az életkörülmények javulását hozta magával. Ennek ellenére mégis megindult a fiatalok elköltözése és a település elöregedése.

Az üresen maradt házakhoz abban az időszakban viszonylag olcsón hozzá lehetett jutni, így az elszegényedett nem roma, de főleg cigány családok vásárolták meg ezeket a házakat és beköltöztek a falu széléről.

Az ingatlanok zöme saját tulajdon, vagy a fiatal párok anyagi nehézségeik miatt maradnak a szülői házban.

Ezzel egyidőben a szomszédos településekről (Szinpetri, Szendrő) is érkeznek letelepedők.

Bár lehetőségeik igen szerények, de több ingatlanon is látható, hogy próbálják rendbe tenni az épületeket és az udvarokat.

Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján) 4 000 000 Ft. Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen) 10 volt.

3 éve a települést egy nagy jégverés sújtotta. Ezt követően az itt lévő ingatlanok nagyrésze új tetőt és nyílászárót kapott. **Ezek a beavatkozások önerőből (biztosítások), önkormányzati segítséggel történtek.**

A hitelfelvétel során is kihasználják az itt lakókat. Akár egy babaváró esetében. Miután a hitelt megkapta a család, az ingatlan az uzsorás birtokába kerül.

A településen nincs eladó ingatlan. A CSOK miatt minden eladó ingatlan elkelt.

A településen élő fiatalok és nem más településről érkezők voltak a felvásárlók.

Ingatlanárak: 5 millió Ft-tól 7,5 millió Ft-ig.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok : 250 ingatlan	Lakások száma
életveszélyes házak	5/ nem lakott
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	0
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	0
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	245

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

Település térségi pozíciója:

A Szinen áthaladó autóbuszok egy része a vasútállomásra megy, de Miskolc közvetlen buszjáratokkal is elérhető.

Vasúton 9 járatot indítanak ebbe az irányba, de sajnos a járatok egy része nincs összehangolva a buszjáratokkal, illetve az 50 km távolságot ideális esetben is csak 2 óra alatt lehet megtenni, néha több átszállással.

A közelben vannak dinamikusan fejlődő gazdasággal rendelkező városok: Edelény, Sajószentpéter, Kazincbarcika, Miskolc.

A település társadalmi összetétele: billegő település.

A hátrányos helyzetű, roma népesség aránya egyharmadnál magasabb, de kevesebb, mint a település lakosságának fele. A magasabb státuszú háztartások elköltöznek a településről. A település lakossága jellemzően enyhén csökken

A településen hivatalosan kijelölt szegregátum nincs a településen.

A jelenlét ponton dolgozók két utcát jelöltek meg, ahol a családok nehezebb körülmények között élnek: a Malom és az Alkotmány utca.

A két utca elhelyezkedése szegregáltan helyezkedik el a település többi részétől, egy patak választja el a település központjától ezt a részt.

Az itt élők nagyrésze közfoglalkoztatásban dolgozik.

Önkormányzat hozzáállása a bérlakásfejlesztési programhoz:

A bérlakásfejlesztésekkel szemben erős fenntartásai vannak mivel eredendően konfliktusforrást lát benne, de ha kontrollálhatja, hogy hol és kik számára valósul meg, illetve a település egésze számára is látja az előnyét, akkor esetleg érdekeltté tehető benne.

Áram és vízvezeték hálózat minden utcában ki van építve, a csatornahálózat és a gázvezeték néhány útszakaszon ahol nem volt igény rá, ott hiányzik.

A gáz kialakítása csak a fő úton történt meg. A mellékutcákban a sziklás részek miatt nem volt megoldható a kialakítása.

A háztartások 50%-a rendelkezik vízbekötéssel.

Az energiateljesítmény hatékonysága nagyon rossz, hiszen az elektromos eszközök sokszor mások által már energiatakarékosra cserélt gépek, a lakások nem hőszigeteltek, gyakran rosszul záródó nyílászárókkal felszereltek. Ezekre a családokra jellemző az eladósodottság és a kiszolgáltatott helyzet, ami miatt a szolgáltatások számukra nehezen hozzáférhetőek.

A településen a lakóházak túlnyomórészt a családok saját tulajdonában vannak.

A szegregátumban azonban jellemző, hogy több generáció él egy lakóházban, ami egyben azt is jelenti, hogy a tulajdonos család mellett a **többi család szívességi lakáshasználó**, ami számukra bizonytalan lakhatási helyzetet jelent. Az utóbbi elsősorban a fiatal családokat érint.

A túlszűfolt lakóházak:

A helyi szakemberek véleménye szerint elsősorban a szívességi lakáshasználó fiatal gyerekes családok körében van igény a költözésre.

Az adósságok nem fizetett áruhitelből (TV, telefonkészülék) valamint be nem fizetett telefonszámlákból halmozódtak föl.

Valamint az uzsora is erősen jelen van a településen. (kamatos pénz)

Lakóépületek fizikai állapota:

A szegénységgel érintett háztartásokban a lakásminőség romlása figyelhető meg.

Az eladó ingatlanok száma:

A településen nincs eladó ingatlan. A CSOK miatt minden eladó ingatlan elkelt.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális önfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás				0	5/ lakatlan
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni				0	0
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)				0	0
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni		217	50		245
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen					
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	3	217	50		270 család 245 lakott ingatlan

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és priorizálási szintek leírása (2 oldal)

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutató nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlenek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** a családokban tudatosítani kell a probléma súlyát, az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Közlekedés fejlesztés:** a foglalkoztatáshoz való hozzáférés elősegítésének érdekében.
- **Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok.**
- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni.
- **Potenciális munkalehetőségek kialakítása helyben:** Nagy segítséget nyújtana a településen élő hölgyek számára, ha helyben teremtődne munkahely. Korábban működött itt egy varroda. A kisgyermekes édesanyák számára ez egy nagyszerű lehetőség lenne.

Lakhatási programok:

- a **közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás** támogatása elsősorban a vízszolgáltatás tekintetében.
Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése.

Bérlakásfejlesztés tekintetében:

- **Krízislakások kialakítása:** szükséges a településen néhány olyan krízislakás kialakítása, ahová az életveszélyes lakhatási helyzet és súlyos családi konfliktusok esetén családok elhelyezhetőek.

- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek. A településvezetés is azon családok mobilizációját támogatja a településen belül, ahol a szülők rendszeres munkaviszonnyal rendelkeznek.
- A FETE / RRF bérlakásfejlesztés programjának keretén belül lehetőség van arra, hogy családok mobilizálása a **településen kívüli másik, jobb pozíciójú, a munkaerőpiaccal vagy munkaerőpiachoz lényegesen közelebb elhelyezkedő településre (növekedési centrum) történjen.** Ennek a beavatkozásnak a célcsoportja elsősorban azok a családok képezik, akik képesek élni a jobb munkalehetőségekkel.

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

Ez a fejezet már „csak” a bérlakásprogramra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	rossz csatlakozás jellemzi
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	mikrovállalkozások valamint az önkormányzat
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	jelenlegi információk szerint nincs eladó ingatlan a településen
közműinfrastruktúra	a gázszolgáltatás kialakítása nem történt meg a mellékutcákban
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	többnyire saját tulajdonban élnek az itt lakók
uzsora	jelen van
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	Óvoda, iskola helyben elérhető
szegregátumok relatív mérete a településen	gettósodó település

A bérlakásfejlesztés településhatárokön kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	nem ismert
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	településen belül is, a kitörni vágyó szülők sem járatják gyermekeiket a helyi iskolába
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	nem ismert
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	nem ismert
helyi növekedés centrum (munkahely konkrét település)	Edelény, Kazincbarcika, Miskolc
családok társadalmi kapcsolatrendszerének összetétele	szoros
céltelepülés árszínvonala(alacsony, magas)	magas

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése: Bérlakásfejlesztések:

A potenciális célcsoporti körből a megvalósító szervezet szerint csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönöztek és együttműködőek, illetve van esély arra, hogy azzá tehető, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. Figyelembe véve a 4 éves megvalósítási időszakot (a terv elkészítéséhez képest), az alábbi nagyságrendek vállalása lehet reális:

- településen belüli mobilizáció: teljes időszakban 3 család, ami egyben **3 bérlakás létrehozását jelenti a településen**
- a más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás: **a jelenlegi információk alapján nincs eladó ingatlan a településen.**

Ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandóak és képesek ebbe az irányba elmozdulni.

Indoklás:

Az előzetes felméréseket, valamint interjúkat összevetve, a térségben dolgozó valamennyi szakember véleményére alapozva született a döntés.

A településen nem valósult meg EFOP telepprogram, a polgármester fenntartásokkal kezeli, illetve konfliktusforrást lát a bérlakásprogramban.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)				
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)				
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	3			
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen				3

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.